

JOSEFU, OLUTUMỌ ÀLÁ

Gẹ́nẹ́sisi 40:1-23; 41:1-36

Ẹ́KỌ 35 --- FUN AGBA

AKQSORI: “Mò ọ ni gbogbo ọna rẹ: on o si ma tó ipa-ona rẹ” (Owe 3:6).

I Àlá Awọn Iranṣẹ Farao ati Imuṣẹ Wọn

- 1 A fi olori agbọti ati olori alase sinu tubu nitori ẹṣẹ wọn, Gẹ́nẹ́sisi 40:1-4; Numeri 32:23
- 2 Àlá ti wọn lá naa mu wọn lókan to bẹẹ ti wọn fi sọ àlá naa fun Josefu, ẹlẹgbẹ wọn, Gẹ́nẹ́sisi 40:5-8
- 3 Josefu eniyan Qlorun tootọ, fi olá ti itumọ ala naa fun Qlorun, Gẹ́nẹ́sisi 40:8
- 4 Olori agbọti rọ ala ti rẹ, Josefu si sọ itumọ rẹ fun un, o tun bẹ ẹ pẹlu ẹdun okàn rẹ pe ki o ranti oun leyin ọla, Gẹ́nẹ́sisi 40:9-15
- 5 Olori alase rọ ala ti rẹ, Josefu si sọ itumọ rẹ fun un, Gẹ́nẹ́sisi 40:16-19
- 6 Awọn ala wonyii ṣe ṣugbọn a gbagbe Josefu fun ọdun meji, Gẹ́nẹ́sisi 40:20-23; 41:1

II Ala Farao ati Itumọ Rẹ

- 1 Ala meji ti Farao lá, ti awọn alalupayida kò le tumọ, mú ki okàn rẹ daamu, Gẹ́nẹ́sisi 41:1-8
- 2 Olori agbọti ranti Josefu, o si jẹwọ ẹbi rẹ fun Farao, Gẹ́nẹ́sisi 41:9-13
- 3 A mu Josefu wá si iwaju Farao, Farao si rọ àlá rẹ, Gẹ́nẹ́sisi 41:14-24
- 4 Josefu tumọ awọn ala naa, o si tun fi olá kikún ati ọgo fun Qlorun, Gẹ́nẹ́sisi 41:16, 25-32; Daniẹli 2:27, 28
- 5 Josefu, olootọ ọmọ-ọdọ ti o maa n fi tinutinu ṣe iṣẹ rẹ nigba gbogbo, damọran eto ti o ga rekoja fun igbala Egipti ni akoko iyàn naa, Gẹ́nẹ́sisi 41:33-36; 39:2-6; Owe 9:10

ALAYE

Ninu gbogbo akọsilẹ Iwe Mimọ ati iwe itan ayé yii kò si ọkan ti o dara, ti o ṣe ni laanu, ti o si kun fun ẹkọ bi ti igbesi-ayé Josefu – a fi ti igbesi-ayé Jesu, Oluwa wa ni o ta á yọ. Itan ọmọ oninakuna, ninu Majemu Titun ni o tun fẹrẹ dabi itan yii, ṣugbọn o tun kuna patapata lati fun ni ni irú itẹlọrun ti itan yii fun ni.

Irú iwa rere bi ti Josefu ṣowọn rekoja to bẹẹ ti o fẹrẹ ma si iru rẹ lati igba ti ayé ti ṣẹ. Ọpọ ni o n bu olá fun un, pupọ eniyan si n yin in, ṣugbọn diẹ ṣiun ni o n ṣe afarawe rẹ ninu awọn ti o n kà nipa iwa rẹ ati apeṣere rere ti o fi lele.

O fẹrẹ dabi ọkunrin miiran ti o dide leyin ti rẹ ni akoko awọn ọmọ Israẹli: Daniẹli, eniyan Qlorun ti i ṣe baale Babiloni. A kó awọn mejeeji lẹru ni igba ọdọ wọn, ṣugbọn sibẹ wọn jẹ apeṣere rere. Awọn mejeeji ni o ṣe iranṣẹ ninu aafin ọba, wọn wà lai lẹgan laarin awọn orile-ẹde aborisa, a si ṣe inunibini si wọn ni ainidi, sibẹ wọn duro ninu oore-ọfẹ ninu gbogbo rẹ de opin. Awọn mejeeji ni a si gbega si ipo alaṣe nipa titumọ àlá nipa imisi Qlorun, awọn mejeeji ni o si di oṣelu pataki.

Josefu wà ninu tubu – boya ninu àaja-ilẹ -- fun igba diẹ; -- a si ri i pe iwa-bi-Qlorun rẹ mu ki o ri oju rere onitubu naa. O di aṣojú onitubu, o si n ṣe akoso ohun gbogbo ti o ni. A kà pẹlu pe a fi awọn eniyan meji pẹlu rẹ sinu tubu. Awọn wonyii ni olori agbọti ati olori alase ni aafin Farao, awọn ti o ti mú Farao binu ti a si n jẹ niya nitori ẹṣẹ wọn. Gẹgẹ bi a ti mò, Josefu ko ṣe buburu kan, bi ko ṣe pe aya Pọtifari oluwa rẹ fi i sun ẹsun ẹké, a si fi i sinu tubu.

Awọn akẹkọọ Bibeli kiyesi i pe igbesi-ayé Josefu ati ti Olugbala wa tun jọ ara wọn nihin. Otító ni pe ifara jọra wà laarin wọn ni ti eyi pe awọn mejeeji kò jẹbi ẹṣẹ keṣe kan, wọn si jiya fun ẹṣẹ awọn ẹlomiran; wọn si jiya pọ pẹlu awọn oluṣe buburu meji, awọn ti o huwa ibi ti o yẹ fun ijiya.

Awọn ẹlẹgbẹ Josefu mejeeji yii lá àlá ni alẹ ọjọ kan naa, ti ki i ṣe àla kan sá, nitori o mu okàn wọn daamu. Wọn mọ pe ala wonyii ni itumọ pataki kan tabi asọtẹlẹ pataki, nitori nigba ti Josefu tò wọn ló, o ri i pe inu wọn bajẹ wọn si n kẹdun pe wọn ko le ri olutumọ ti yoo tumọ ala wonyii fun wọn. Ṣugbọn Josefu mu ki ibanujẹ wọn dínku, nitori o wi pe, “Ti Qlorun ki itumọ iṣe ndan?” O mu ki oye yii ye wọn; niwọn bi wọn si ti mò pe eniyan Qlorun ni i ṣe, wọn rọ ala wọn fun un -- wọn si gba itumọ ti o fun wọn. Olori alase ri i pe itumọ ala ti olori agbọti dara, oun naa pẹlu si sọ ala ti rẹ fun Josefu, bi o ti mò pe, oun pẹlu yoo ri itumọ tootọ gbà lódọ ọkunrin naa ti gbogbo wọn bu ọla fun yii.

Ohun kan ṣoṣo ti Josefu n fẹ lówọ wọn ni pe ki agbọti sa ranti oun nigba ti Farao ba pe e pada si ipo rẹ, ki o beere lówọ Farao ki o le tun ejọ Josefu gbọ, tabi ki o tun gba ọran rẹ yẹwo, ki oun ba le di ominira pada nigba ti o ba hàn pe oun kò jẹbi. Bi o ti jẹ alejo ni, boya oun ko ni ẹtọ ti arufin le ni ni ilu naa nibi ti ọba rẹ jẹ onroro ati

alase lori ohun gbogbo. Josefu yoo je irora ninu tubu titi yoo fi ku a fi bi Farao ba le gbogbo ejere; ki o to le ri iru oju rere beere yoo je pe eni kan ti o fẹran re da si oore re lati beere fun un niwaju oja onigberaga yii.

A tun kiyesi i ninu iwa agboti yii, ohun ti Owe Mimọ ni wi, “Iyọnu awon enia buburu, ika ni” (Owe 12:10). O gba ominira re a si tun gba a pada si ipo ola re akoko, lati maa sin oja, sugbon o gbagbe eni ti o se iranlowo ti o po to beere fun un ni igba iponju re. Lati odo Olurun ni gbogbo rere inu aye yii ti n wa, nitori a ka ninu Bibeli pe, “Gbogbo ebun rere ati gbogbo ebun pipẹ lati oke li o ti wa” (Jakubu 1:17); lati odo Olurun Baba, Eni ti “o nmu orun re ran sara enia buburu ati sara enia rere, o si nrojo fun awon oloto ati fun awon alaisoto” (Matteu 5:45).

A ni i dupe lowo Olurun fun ohun rere gbogbo, igba alaafia ati ayọ, fun ojo kọkan ti aye wa ni alaafia, emi kọkan ti a n mi, ati fun ounjẹ ati ohun mimu ti a n ri gba. Wo o bi iye awon ti won n dupe lodo Olurun fun opolopo ibukun wonyii ti gbogbo wa n ri gba lojoojumọ ti kere to! Eniyan ninu ipo ese ti a bi i je alaimoore ati alaimoyi patapata; sugbon nigba ti ife Olurun ba wo inu okan re, a yi okan ese naa pada. Onigbagbo maa n dupe lojoojumọ ni wakati gbogbo – lati igba de igba – fun gbogbo ibukun ti o n ri gba. “E ma yo nigbagbogbo: E ma gbadura li aisimi. E ma dupe ninu ohun gbogbo: nitori eyi ni ife Olurun ninu Kristi Jesu fun nyin” (1 Tesalonika 5:16-18).

A ko le ba Josefu wi nitori ohun ti o beere lowo agboti, ki a ba le da a silẹ. Nigba ti eniyan ba wa ninu iponju nla, o soro lati ri i bi idanwo naa se le se deede pe lu eto ti Olurun ti se fun ayeraye, sugbon Oro Re mu ki o da wa loju pe, “ohun gbogbo li o nise po si rere fun awon ti o fe Olurun” (Romu 8:28); bi a ba si duro ti Olurun ti a wa ninu ife Re, a o gba wa lowo iponju ati irora wa lakoko ti o wo, pe lu opo ibukun lati odo Olufunni ni ohun rere gbogbo ati ebun pipẹ. Nigba naa, nigba ti a ba boju wo eyin wo ohun ti o ti koja, a o ri i pe Olurun ti fe beere fun ogo Re ati fun asepe ise rere kan ni igbesi-aye wa tabi ni igbesi-aye elomiran.

Idasile de ni akoko ti Olurun. O je olooto si Olurun bi o ti wu ki isoro naa ti le to, tabi mu irewe si wa, Olurun si ri i pe o se e gbekẹ. Awon miiran je Onigbagbo rere nigba ti won ba n wa Olurun kikankikan fun aini won, sugbon won a gbagbe Re patapata nigba ti ara ba ti tu won. Olurun n fe awon eniyan ti yoo fe E, ti yoo sin In, ti yoo si bu ola fun Un; ki i se kiki igba ti won ba n fe iranlowo ati ibukun nikan ni won yoo gbekẹ E, sugbon ti won ko ni gbagbe Re, nigba ti ola, oro, ati opo ibukun ti aye yii ba te won lowo. Olurun si ri i pe Josefu je iru eni beere; leyin ti o si ti jiya fun igba die, a se e pe, a so o di alagbara, a si fi idi re mulẹ nipa oore-ofe Olurun, Eni ti o fẹran.

Awon ala ti Olurun fi han fun Farao se pataki: ekinni, maluu ti o ru ati eyi ti o sanra; leyin naa siiri oka ti o kun ati eyi ti o fori. Lona mejeeji awon ti o ru ti o si fori ni o gbe awon ti o sanra ti o si kun mi, won ko si yo sibe. Itumo ti Olurun fun Farao lati enu Josefu iranse Re ni pe iyan odun meje yoo tele opo odun meje. A so fun ni pe ala orisi meji yii fi han pe gbogbo ipa ti agbe sise pin si ni yoo ni ipin ninu ohun ti yoo selẹ naa. Itumo ala ti abo maluu ni pe eran osin yoo po rekoja ni akoko bere, won yoo ru, beeni won yoo si dinku patapata ni opin akoko naa to beere ti awon eniyan ki yoo le fi won se ounjẹ mo; ala ti siiri oka fi han pe awon nnkan oko – ohun ogbin ati ewebe yoo gbile pupo ni ibere akoko naa, afefe lile lati asalẹ ila-oorun yoo si lu won pa ni opin akoko naa.

Odo Nile ni orisun oro Egipti. Nigba ti odo yii ba kun akunya ni akoko kan laarin odun a maa gbe ora ile ti n so ile petele di olara wa lati ori oke, a si tun bomi rin ile, lai si eyi ti ile naa yoo gbe ki yoo si ni eso. Awon eran ti o jade lati inu omi fi han pe ibukun ti odun opo yoo je nipa ikun omi yii ni akunya si ile naa, ati iyan ti odun oda yoo je nipa idaduro omi yii ti i ba fa ibukun wa sori ile. Titi di oni-oloni paapaa ni awon ara Egipti gbekẹ odo yii to beere gee ti eniyan fi le so asotele oro oko won nipa bi omi odo yii ba ti kun akunya to ni akoko re. Qogbon kan so funni pe ibi ti o ga ju lo ti omi yii ti kun de je bi i ese bata merinlelogun ni iwon odun die seyin. Bi omi yii ba fa to ese bata mejidinlogun, iyan yoo selẹ. Iyan yoo wa nigba ti omi ba kun de ese bata mokandinlogun abo si ogun ese bata. Olukuluku a si maa yo bi omi ba ga to ese mokanlelogun. Ounjẹ daju gbangba fun awon eniyan bi omi ba kun to ese mejilelogun aabo, nigba ti o ba si ga to ese merinlelogun opo ire aniseku ni olukuluku yoo ni.

Josefu tun fi ola ati iyan fun Olurun fun itumo awon ala naa, gege bi Emi Olurun si ti to o, o se eto ti o dara pupo fun igbala gbogbo aye ni akoko isoro nla ti o wa niwaju fun won. O se eto yii lai ronun kan ara re; nitori ninu ipo ainilaari re gege bi alejo ni ile ajeji, ati gege bi onde nibe, o soro fun un lati gbagbo pe oun le de iru ipo beere. Ninu eko ti a o se niwaju a o ri bi a ti fi i si ipo naa ati bi o ti se ise re pe lu okan otito niwaju eniyan ati Olurun.

AWON IBEERE

- 1 Ki ni se ti a fi Josefu sinu tubu?
- 2 Ki ni ojuse ti Josefu ni i se fun awon elegbe re meji ninu tubu, oloori agboti ati oloori alase Farao?
- 3 So alaye ala ti awon onde meji wonyii la?
- 4 Ta ni Josefu fi ola itumo ala naa fun?
- 5 Iru oju rere wo ni Josefu beere lodo oloori agboti?

- 6 Ki ni ẹsan ti Josẹfu ri gbà lẹwọ awọn onde meji yii fun itumọ ti o ẹẹ?
- 7 Ẹẹ apejuwe àláf Farao.
- 8 Ki ni itumọ ti Josẹfu fun Farao?
- 9 Ki ni ẹẹ ti awọn eniyan Egipti ni igba laelae fi n bọ ọdọ Nile?
- 10 Eniyan Qlọrun miiran wo ni o tun de ipo giga ninu iḡba orilẹ-ẹde abọriṣa nipa titumọ àláf?